

ХРИСТО СМИРНЕНСКИ ПИСМА ДО ОНЯ СВЯТ

chitanka.info

ПИСМО ПЪРВО

Ето две години, друже, откато се пресели на оня свят. Две години, откато фугасът отнесе тялото ти на 3–4 метра встрани, а душата ти, навярно, много по-далече. Да, много, много по-далече, защото в противен случай ти би си плюл на петите и би се смъкнал при мене, грешника, за да си искаш онези 120 лв., дето ми зае в „Бохемия“. Това ме навежда на мисълта, че е хубаво да има човек умрели кредитори. Едно ме е страх: взех напоследък да се занимавам със спиритизъм, та кой знае... Виж, че си се изтърсил на някой сеанс пред мене и, ни повече, ни по-малко, вземаш, че ме пипнеш за яката със сладкозвучното възклицание: „Скоро парите“. Ех, друже, пази се от подобна глупост. Ти си дух и съвсем не пиеш мастика. Защо ти са пари?

Та така... две години. През тези две години станаха много събития по грешната ни земя и кой знае вие, небесните същества, дали сте ги наблюдавали. Както знаеш, ний бяхме обявили война на изток, запад, север и юг, а пък чергата ни беше малка. Ходихме на promenade из Сърбия, посетихме албанските чукари, бяхме на зимна дача чак на Серет и стана каквото стана, та се събрахме в орехова черупка. Здраве да е! Ти знаеш, че ние съвсем не се интересуваме за териториални придобивки. Стига ни славата, а плюс това, ако стане някога въпрос чий е Балканският полуостров, не ще и съмнение, че с археологически разкопки, сиреч с костите на стотиците хиляди българи, ще докажем своите права. Сега по нас е спокойно. Борис Вазов съвсем не бие звънци и не вика, че дванайсетият час за намисане е настъпил. Кръстьо Станчев пък се отказа от пропагандиране пангерманизма на Балканите, а се зае с много по-доходна работа — образува политически съюз на камбанарите, с който разчита по парламентарен ред да поеме властта, тъй като броят вече 200 члена камбанари. По политиката много не мисля да ти пиша, тъй като виж, че ме накарали насилствено да поема властта. Мислиш ли, че не е възможна подобна работа? Ба! След като д-р Данев, който в 1913 г. самичък се провикна: „Ум царува, ум робува,

ум патки пасе! Спасявайте България, политиката ми фалира!“, днес е пак министър, и то под културното шефство на Ал. Стамболийски, защо и аз да не стана поне министър на земледелието, като към него се причисли и клон „Анализ на спиртните питиета“? Да, друже! Също аз мога да стана и директор на прехраната, за да се прехранвам в тези гладни години. Ти навярно си слушал за културната роля на тази дирекция, с която подробно ще се занимава в друго писмо.

Стана дума за прехраната, та ми дойде на ум, че ти в продължение на 7 дни си служил за прехрана на гарваните и гаргите, тъй като не могли да те приберат. На някои приятели много им беше мъчно, че такава участ сполетяла трупа ти. Санким те са по-добре. Тебе поне мъртъв те късаха гарваните, а нас същите живи ни ръфат. Думата е за благовъзпитаните гарвани, които носят фракове и бомбета, пият кафето си в „Панах“ и носят нежното име „спекуланти“. Тях ще ги срещнеш на всяка крачка поединично или на ята из булевардите, разсъждавайки къде по трупа на Българийката е останало малко кожа или месце, за да задоволят ненаситните си търбуси. Ех, Жорж, Жорж... Един дава следния мъдър съвет за вразумяване на нашето племе: да се преброи цялото население и да се раздели точно на две половини, па всеки да вземе по един сатър и да удря. Последният, който остане жив, да се обеси самичък на някоя суха върба. Нали добра идея! Само че едно ме тревожи. Последният няма да се самообеси, тъй като ще бъде някой спекулантин, и вместо такъво трагично решение чисто на просто ще телеграфира на някой свой колега в странство: „На износни условия предлагам 400 000 000 килограма прясносолено месо“.

ПИСМО ВТОРО

Мислех да те търся в ада. Знаеш, и ти, и аз си имаме земни греховце: къси истории с дългокосите, дребни закачки с едрите бъчви, взимахме назаем, без да мислим даже да ги връщаме и пр., и пр. Обаче аз си спомних, че ти си женен човек, т.е. прекарал си чистилището, спомних, че не си бил през войната кмет, пристав или околийски началник из Моравско и Македония; сетих се, че не си заемал интендантска длъжност, нито пък си бил домакин на болница, и реших и постанових: Жорж е в рая. Така, покойний мой другарю! В рая навярно си добре и сигурно вече си се запознал с небесните примадони, които според мене не се различават твърде много от земните си сестри. Евините дъщери там, както разправят някои скромни служители на Венера, били в костюми за баня, без да държат сметка, че Пастухов ще им състави акт за явна съблазън. Впрочем, ти не познаваш последните деяния на Кръстьо, който успя да запази равновесието на България, но разклати същото на партийката си. Знам, че и ти като мене си неутрален, та съвсем не можеш да си представиш какъв беше Пастухов. Ако се взреш в него през очилата на тесняците, той е нещо като допотопен крилат хищник или цербер пред вратата на буржоазията, ако ли пък го разгледаш като широк, ще намериш, че той е нещо като Рамзес II с добродетелите на св. Спиридон чудотворец плюс благочестието на Дева Мария.

В няколкомесечната си служба на народняците Пастухов се показва добър аргатин, икономиса 39 народни представители, с която зестра се опита да се ожени за така Санда Дружбашка. Стана какво стана, но Кръстьо се плъзна на динена кора, а така Санда се ожени за чорбаджията му — благочестивия Маджаров. Тесняците възликуваха, а демократите се събудиха за момент и прозявайки се, иронично се усмигнаха. Пастухов показва ред фокуси — последната дума на изкуството, — обаче рекорд държи, без съмнение, заповедта му за явната съблазън. Ти знаеш, че сме възприемчив народ. През войната ние твърде много се одялахме, особено представителките на нежния

пол. Българката стана едновременно германка, парижанка, гъркиня, сенегалка и пр., и пр. Трудолюбива като немкиня, тя се отдаде на интензивен труд из булевардите и тъмните къшета; елегантна като парижанка, тя смъкна деколтето си до кръста, откривайки безплатно прелестите на недомитата си шия; хитра като гъркиня, тя почна да служи на отечеството, пропагандирайки националните идеали между всички иностранци; изтънчена в своя вкус, тя накичи ръцете, ушите и краката си с метални дрънкала, за да даде пълна илюзия на сенегалците за техните дулцинеи около екватора.

Разбира се, трябваше да се предприеме нещо. Почна се боязливо интерниране на пеперудките. Последните отиваха на дача и се връщаха напълно поправени... телесно. Подплаши ги Пастухов с „явната съблазън“, а те се снабдиха с по няколко екземпляра от тази заповед и ги налепиха на вратите си наместо червени фенери за реклама. Практични сме ний, българите, и туйто!... Едно време Исус I изгони с бич търговците от храма. Де да видим дали Исус II с цепеница ще вразуми нашето племе... на първо място търговците на души и продавачките на плът. Хайде, довиждане... т.е. до писване. (Аз забравих, че си на оня свят, а пък съвсем не мисля да те посещавам в близко бъдеще!) В третото писмо ще ти пиша нещо за Исуса II, който казва своите притчи и мисли в зоологическата градина, наречена „Народно събрание“, на чиято фасада някой написал „Съединението прави силата“, навярно за да се пошегува със сговора на обитателите му.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.